

KÖTÜ İTİKATLARIN ZARARLARI

Eûzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn.

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

«صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي لَا سَهْمَ لَهُمْ فِي الْإِسْلَامِ:
الْمُرْجِئَةُ، وَالْقَدْرِيَّةُ. قِيلَ: وَمَا الْمُرْجِئَةُ؟ قَالَ:
الَّذِينَ يَقُولُونَ: الْإِيمَانُ قَوْلٌ لَا عَمَلَ. قِيلَ: فَمَا
الْقَدْرِيَّةُ؟ قَالَ: الَّذِينَ يَقُولُونَ: لَمْ يُقَدَّرِ الشَّرُّ، عَنِ
ابْنِ عَبَّاسٍ.»

Sınıfâni min ümmetî lâ sehme lehüm fi'l-islâmi el-mürbietü ve'l-kaderiyyetü. Kîle ve

me'l-mürbietü kâle ellezîne yekûlûne el-îmânü kavlün lâ amelün. Kîle fe me'l-kaderiyyetü kâle ellezîne yekûlûne lem yü-kadderi'ş-şerru.

Sınıfâni min ümmetî. “Benim ümmetimin içinde iki sınıf var ki.” *Lâ sehme lehüm fi'l-islâmi.* “İslâm'da onlara kâmil bir nasip yok.”

a. Mürcie ve Kaderiye denilen güruhların İslâm'da nasipleri yok

Yukardaki gibi.

el-Mürbietü ve'l-kaderiyyetü. “Mürcie ve Kaderiye denilen takımların, güruhların İslâm'da nasipleri yok.”

Kîle. “Anlamadı ashâb=ı kirâm, dediler ki.” *Ve me'l-mürbietü.* “Yâ Resûlallah! Bu mürcie dediğin nedir, anlamadık?” *Kîle ellezîne yekûlûne el-îmânü kavlün lâ amelün.* “Buyurdular ki, onlar derler ki, iman kavildir, [sözdür.] *Lâ ilahe illallah* dedi mi bitti iş. Odu, amele lüzum yok dediler.”

O amel ayrı derler. *Lâ ilahe illallah* dedi mi oldun müslüman.

Mürcieyi sordular, nedir o mürcie diye. Dedi ki, onlar öyle bir güruhtur ki *lâ ilahe illallah* demek kâfidir derler. Şeriatı iptal

ediyor. Şeriatı, namazı, orucu, vesair İslâmî vazifeleri ortadan kaldırıyor.

Lâ ilahe illallah dedin ya.

Dedim.

E oldun müslüman diyor. Artık günah [işlemek] zarar etmez diyor.

Nasıl ki gâvura iman etmedikçe ameli fayda vermiyorsa; çok sadaka veriyor, hayırlar yapıyor, bir şeyler yapıyor. Belki namaz da kılsın oruç da tutsun ne yaparsa yapsın. İbadetleri var bir sürü. Hiç faydası yoktur. İman yok çünkü.

Bunu bize de kıyas ederek müslümanlara günah zarar etmez. *Şiab*, yol açtı yani kötülüklerle yol açtı. İstedğin kadar kötülük yap. Gâvura nasıl amel-i salihî fayda vermiyorsa müslümana da günah zarar vermez diyor. *Lâ ilahe illallah* dedin ya, yeter o, diyor.

Onun için bu grup insanların İslam'da nasipleri yok. Onun için sen benim kalbime bak demek de bunun içine girer.

Eh *lâ amelün*. "Amele ihtiyaç yok." diyor.

Kîle fe-me'l-kaderiyyetü. "Dediler ki, Kaderiye dediğin kimdir yâ Resûlallah?" *Kâle ellezîne yekûlûne lem yükadderi'ş-şerru*.

“Buyurdular ki, Allah şerri yaratmamıştır. Şerri kendiniz icat ediyorsunuz. Sizin nefsiniz icat ediyor şerri. Yoksa Allah'ın sana şer takdir ettiği yok.”

Takdiri inkar ediyor, kaldırıyor ortadan. Buna da Kaderiye diyorlar. İnsanın elinden fenalık çıkmaz diyor. Allah takdir etmemiştir. Yapıyorsan sen kendiliğinden yapıyorsun diyor.

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

*Allahu hâlıkü külli şey'in.*¹

Halbuki bütün her şeyin hâlıkı Allah'tır.

Yani mürcie şimdi günahlar zarar etmez diyerekten insanı bir taş ve bir ağaç hâline getirdi. Kendi şeyin [iraden] yok artık. Nereye kaldırıp koyarsa öylece hareket edersin. Allahu Teâlâ'nın senin üzerinde bir hükmü yok demek.

Allah muhafaza etsin.

Kötü itikadlar çok zararlı şeylerdir. Bu kötü itikadlar, boş itikadlar ki bunlar İslâm'a böyle huysuz insanlar tarafından kasten soktu-

¹ 39/Zümer, 62.

rulmuş ve bunun en çok kısmı Acemistan tarafından böyle bu tarafa [gelmiştir.]

Acemler İslâm'ı mağlup edemeyince ve mağlup duruma düştükleri zaman da İslâm'ı içten yıkmak için bu gibi böyle sakat şeyleri İslâm'ın içerisine sokmak için adamlar yolladılar. İlk önce Yavuz onları anladı. Onların bir çoğununda başını ortadan kaldırdı. Fakat onların şerleri yine durmadı. Hâlâ da durmaz, devam eder gelir.

Onun için İslâm itikadını iyi öğrenmeli, iyi okumalı. O İslâm itikadının dışına çıkan itikatların hiçbirisine kulak asmamalı ve ehemmiyet vermemelidir.

Onları kaldırmaya da gücümüz de yetmez. Bektaşilik denilen Kızılbaşçılık denilen güruhlar da ondan gelmiştir bu tarafa doğru. Bu kadar seneden beri de onların hiçbirini kaldıramamışız ortadan. İstedikleri gibi işlerini hallediyorlar, yürütüyorlar.

«صَوْتُ الدِّيكِ صَلَاتُهُ، وَضَرْبُهُ بِجَنَاحِهِ رُكُوعُهُ
وَسُجُودُهُ. أَبُو الشَّيْخِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ؛ ابْنُ مَرْدُويهُ،
وَأَبُو نَعِيمٍ فِي «جُزْءِ الدِّيكِ»، عَنْ عَائِشَةَ.»

Savtü'd-dîkı salâtühu ve darbuhu bi-cenâhihi rukû'uhu ve sücûdühu.

Bakın her mahlukun bir ibadeti var. Her mevcudâtın bir ibadeti var. Hayvan olsun cemâdâttan olsun. Geçen sene profesör [Muhammed] Hamidullah Bey gelmişti de o bunu izah etti güzel. Bütün mahlukâtın ve mevcudâtın hepsinin namazı var. Hayvanın namazı var, ayrı. Dört ayaklısı da var iki ayaklısı da var. Çeşitli uçarı da var kaçarı da var. Hepsi ibadet sahibidir. Hiçbir mahluk yoktur ki ibadet sahibi olmasın. Hepsinin ibadetleri vardır. Cemâdâta gelince, taş ağaç vesaire gibi onlar da kendilerine göre bir ibadetleri vardır.

Binâenaleyh horoz var ya şimdi, tavuk, horoz. Onların savtı.

Savtü'd-dîkı. "Horozun sesi." *Salâtühû.* "O namazını kılıyor o zaman."

Boşuna bağırılmaz o. Onun bağırması Allah'a ibadet şeysiyle bağırır.

Ve darbuhu bi-cenâhihi. "Bir de kanat çırpması var ya onun. O kanatlarını çırpması da." *Rukû'uhû ve sücûdühû.* "Rüku ve sücudu olaraktan çırpar."

İbadeti bu şekildedir o hayvanın, o mahlukun. Her mahlukun da buna göre bir ibadet şekli var.

Burada Cenâb-ı Peygamber bunu Hz. Aişe valimizden rivayet ederekten böyle bildirmiştir.

Bazı o gecelerin muayyen saatlerinde, muayyen saatlerde öterler. Eskiden de saatler yokken herkes horozun sesiyle sabahleyin kalkarmış.

«صَوْتَانِ مَلْعُونَانِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: مِزْمَارٌ عِنْدَ نِعْمَةٍ، وَرَنَةٌ عِنْدَ مُصِيبَةٍ. الْبَزَّارُ، ض، عَنْ أَنَسٍ.»

Savtâni mel'ûnâni fi'd-dünyâ ve'l-âhirati mizmârun inde ni'metin ve rannetün inde musibetin.

Savtâni. “İki ses vardır ki.” *Mel'ûnâni.* “Bunlar hiç sevilmez.”

b. İki ses vardır ki bunlar hiç sevilmez

Mel'ûn, lanet olunmuştur bu iki ses.

Fi'd-dünyâ ve'l-âhirati. “Bu iki ses dünyada da iyi değildir, âhirette de iyi değildir.” *mizmârun inde ni'metin.* “Birisi, Allah nimet veriyor; bolluk, ferahlık, sağlık, âfiyet... O zaman çalgı, tef, dümbelek yaşarsın.”

Surur. ... tegannilerin, çalgıların envâı.

Ve rannetün ında musibetin. “Bir de musibet isabet ettiği vakitte, dert bela musibet isabet ettiği vakitte, o zaman da feryad ü figan ederek bağırip çağırma.”

Vay öldüm, vay bittim, vay gittim diyerekten [bağırip çağırma.] Bu iki ses, gerek nimet esnasında ferahlık sürur izhar edip teganniler, çalgılar, tefler dümbelekler. Sürur icabı. Ötede de musibetin mukabilinde feryad ü figanlar, ağlamalar sızlamalar, takdire rızasızlık. Bu iki sesi Allahu Teâlâ dünyada da sevmiyorlar âhirette de sevmiyorlar. Sevilmeyen, mezmum olan iki ses.

Binâenaleyh bunlarla meşgul olmayınız demektir.

Ne demek bu?

Bunlarla meşgul olmayınız; nimet esnasında Allah'a şükrediniz, ibadet taat ediniz ki Allahu Teâlâ size verdiği nimetleri arttırsın.

Şimdi bugün yine bir şey okudum da. En çok nimet bugün Amerika'da diyorlar. Şöyle yaşıyorlar böyle yaşıyorlar diyerekten ama adamın bugün parası oyuncak yerinde düşüyor. Büyük felaket içerisinde yuvarlanıyorlar.

Niçin?

Nimetlerin kadrini bilmediler. Nimetlere karşı çok isyan ettiler. Çok küfran-ı nimet ettiler. Birgün bu hiçbir şey tabi, bu para, enfilasyon bir şey değil. Daha büyük felaketlerin başlarına gelmesinden korkulur. Allah bize nimet veriyorsa bu nimete şükretmek lazım. O nimetin kıymetini bilmek lazım. O nimeti ziyan edip israf etmemek lazım. O nimetten hem biz istifade ederiz hem de nimeti az olanlara yardım ederiz. Bu sebeple de sevap kazanırız. Onları böyle israf edip bağırıp çağırmakla, zevk ü sefayla yok etmek elbette insana yakışan bir şey değildir. İnsan böyle şey yapmaz.

Fakat bunların hepsi insanda nefis denilen bir kuvvet var ya, nefis dediğimiz. Ki bizle beraber doğar bizle beraber ölür. O bizim atımız, onunla böyle yaşıyoruz. Fakat bu nefis hep bizi fenalıklara sevk etmek için çalışan bir beladır. O nefisten hiçbir zaman hayır gelmez bize. Daima bizi kötülük yollarına sürüklemeye çalışır. Eh bize de Allah akıl vermiş, “Sen onun yolunda gitme. O seni iyi yere götürmez.” diyor. O seni iyi yere götürmez! Binâenaleyh nefisine köle olma, nefisine kul olma diyor ama dinleyen de olmuyor. Zevk

hoşumuza gidiyor, çalgılar hoşumuza gidiyor, içkiler hoşumuza gidiyor. İçkilere zevklere sefalara dalınca nimetin yerini küfrân-ı nimet alıyor. Nimete şükür değil nimete küfrân etmiş olmuş oluyoruz ki cezası ağır oluyor.

Allah muhafaza etsin.

Eh musibette de, ona da sabır edeceğiz. Musibet elbette bu dünyada temelli kalacak değil ki. Herkes gidecek buradan. Emanethane burası. Giderken, “Eh Allah affetsin, Allah mağfiret etsin, Allah makamını âli etsin. Seyyiatlarını günahlarını affetsin.” diyerekten dualar ederiz. Biraz içimizden sızlanırsakta öyle bağırp çağırmaya lüzum yok.

Bakınız şimdi.

«صَمْتُ الصَّائِمِ تَسْبِيحٌ، وَنَوْمُهُ عِبَادَةٌ، وَدُعَاؤُهُ مُسْتَجَابٌ، وَعَمَلُهُ مُضَاعَفٌ. الدَّيْلَمِيُّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ.»

Samtü's-sâimi tesbîhun ve nevmühu ibâdetün ve duâuhu müstecâbün ve amelühu mudâafun.

Sâim, oruçlu.

Samtü's-sâimi. “Oruçlu olan insanın süku-tu.”

Mâlum oruçlu olunca insan konuşmak fazla istemez. Bir yorgunluk düşer insana, sükutu ihtiyar eder yahut tabiatı öyledir, sükutu ihtiyar eder.

“Bunun sükutu.” *Tesbîhun*. “Tesbih yerine geçer.”

Sükutu tesbih yerine geçer. Nasıl bir adam oturur *sübhanallah sübhanallah sübhanallah* diye tesbih eder, bu, oruçlu olduğu halde sükut ederse bu sükutunda tesbih etmiş sevabını alır.

Ve nevmühû ibâdetün. [“Oruçlunun uykusu ibadettir.”]

Orucun methi bu. Oruç ne kadar güzel bir şey! Sükut ediyorsun tesbih sevabı alıyorsun, uyuyorsun ibadet sevabı alıyorsun.

Ve nevmühû ibâdetün. “İbadet sevabıyla me’cur oluyor.”

Uyuyor halbuki. Uyuduğu halde kendisine ibadet sevabı veriliyor.

Neden?

Oruç kıymetli bir şey. Cenâb-ı Hakk’ın [ikramı.]

Ve duâuhû. [“Oruçlunun duası.”]

Oruçlu yalvarıyor. Allahım şunu da ver şunu da ver, şunu da ver. Şundan koru, bundan koru. Bahusus iftar vaktinde.

“İftar vaktindeki bu duası.” *Müstecâbün*.
“Hiç çevrilmez.”

Oruçlunun iftar zamanındaki duası katıyen çevrilmez.

Onun için Musa *aleyhisselam* Tûr-u Sînâ'da Cenâb-ı Hak ile konuşuyor ama arada büyük perdeler var, yani manialar var. Cenâb-ı Hakk'ı ne görebilir ne de... Sevabı da o nispette büyük. Fakat bu orucu tutmak.

Şimdi ilerde bir hadis göreceğiz, Mekke-i Mükەرreme'de namaz kılmanın sevabı bire yüz bin. Burada bir namaz kılarız bir sevap alırız, orada yüz bin sevap verecek, yani çok fazla. Bire yüz bin!

Fakat insan insan olmadıktan sonra, insan insan olmadıktan sonra yani yük, yükü ağır olmuş, ne fayda eder insana?

Hiçbir fayda etmez. İnsana lazım olan insanlıktır. İnsan olduktan sonra sen istersen memleketinde ol, isterse Mekke'de ol. Nerede olursan ol sana mükâfat haddinden fazladır. Binâenaleyh oruca kendini alıştıır orucu alıştıırmakla dilini de tutucu ol. *Samt* diyorlar,

sükut. Dilini de tutucu ol ki kimseyi incitmesin kimseyi de kırmayasın.

Geçen ki derslerimizde geçmişti ya, bir müslümanın aleyhinde konuşmak ve ona hakaret âmiz bir söz söylemek bir insana günah cihetinden kâfidir. Başka günaha lüzum yok, o kâfidir.

Neden?

Bir müslümanı sen ufacık bir şey mi zannediyorsun?

Müslüman ufacık bir şey mi?

Nasıl geçen hafızefendi, Cuma günü burada vaaz ederken dedi ki;

c. *Lâ ilahe illallah de*

Musa *aleyhisselam* demiş ki; “Ya Rabbi! Bana bir şey öğret ki ben seni onunla zikredeyim?”

Lâ ilahe illallah de.

E onu herkes diyor. Bana ayrıca bir şey söyle ki ben sana onunla zikredeyim seni?

Üç defa söyleyince, üçünde de *lâ ilahe illallah de* ilave edildi.

E o zaman, *lâ ilâhe illallah*’ı Musa *aleyhisselam* ufak görmez ama, ne yapacağız o da beşer bizim gibi. Demiş ki Cenâb-ı Hak;

“Bu yerleri gökleri, yerde gökte ne varsa, o ay yıldız güneş hepsi içinde. Onların hepsini terazinin bir gözüne koy, *lâ ilâhe illallah*’ı diğer gözüne koy. *Lâ ilâhe illallah* onların hepsinden ağır gelir. Daha ne istiyorsun sen? Böyle bir tevhidin var. Böyle bir nimete mazharsın. Daha ne istiyorsun yani?”

Onun için Allah bizi öyle bir yaratışla yaratmış ki, insan o kadar büyük bir mahluk ki yer gök onun yanında hiçtir. Yer gök, ne ay ne güneş hiçbirisi ona denk olamaz. Bütün yer ve gökte ne varsa hepsini de Allahu Teâlâ müslüman kulunun, müslüman kulunun emrine müsahhar kılmış. Müsahhar kılmış! Yarattığı bu kulun emrine müsahhar kılmış.

İşte bugün aya [gidiyorlar,] ay bize müsahhar. Bir adam istediği gibi gidiyor oraya, önüne mâni olan yok. Yarın güneşe de gider, başkasına da gider, başkasına da gider, başkasına da gider. Çünkü hepsini Allah bize müsahhar kıldım diyor. *Cemî’an minhüm*. Ne varsa, yaratılanların hepsi sizin emrinize müsahhardır.

Şimdi sen bu insanı ne kadar ufak göreceksin?

Bütün kâinatı senin emrine vermiş, senin emrine verdiği halde sen bu insanı bir etten kemikten bir şey görüyorsun. İşte yarın ölünce toprağa gidecek, toz toprak olacak yok olacak gidecek diyorsun.

Böyle mi olur hiç bu insandaki kemal? Allah bu kemali vermiş, evet büyüyeceğiz sonra da yok olacağız ama, bu içimizde bir kuvvet var bizim. O kuvvettir iş, o kuvvette iş. Bu vücut sonradan geldi sonradan yine gidecek. Ömrü 60-70 neyse artık, arkası yok bunun. Toprak olacak. Fakat bunun içersinde bu makineyi yürüten bir kuvvet var. Ona ruh diyoruz biz. Bu makineyi yürüten bir kuvvet var. Hiçbir makine kendiliğinden yürümez. O makineyi nasıl bir yürüten varsa, şoför dediğimiz bilmem ne dediğimiz, bizim makinelerimizi de yürüten Allahu Teâlâ'nın gizli bir kuvveti var içimizde. O gizli kuvvet, o gizli kuvvetle oluruz biz muazzep veyahut nimetlere nâil olmak. Binâenaleyh kötülükleri yaptığımız takdirde o bizim makinemizi yürüten kuvvet olan ruhumuz muazzep olur tabiatıyla. Muazzep olur, istemez onun yapılmasını. O ruh daima iyilikler için yaratılmıştır. Fakat insan nefesine uyarsa, nefis de şeytanın arkadaşı. Şeytanla

ikisi bir olduktan sonra bizi yeniyorlar. Yenince de tabi felakete şimdiden düşmüş oluyoruz.

Onun için insan çok büyük bir nimettir. O insandaki nimetin büyüklüğü de, bak bak insan o kadar büyük nimet ki, Cenâb-ı Hak diyor ki;

“Ben ne yere sığarım ne de göğe sığarım. Ben o kadar büyüğüm. Fakat benim sığacağı bir yer varsa o da mü'min kulumun kalbidir.” diyor, kalbi.

Gönlüdür diyor. Sen gönlü o kadar ufacık bir şey sanma, zannetme. Kâinat o gönlün içersinde bir damla gibi kalır. Kâinat yani yerle gök, içindekileriyle beraber. Hani bugün güneşi ölçemiyoruz ya. Diğer yıldızları ölçemiyoruz, hududu yok diyoruz. Onlar bu gönlün içinde sıfır mesabesinde.

Onun için insan Allahu Teâlâ'nın bu yarattığı sevgili kuluna hor bakmamalı. Hor bakmamalı, kötü söz söylememeli, incitmemeli, hatırını yıkmamalı. Eh sen bugün iyisin ama bakarsın o yarın senden daha iyi olabilir.

Onun için oruç bu nefsin ıslahı için yegane çaredir. Şimdi bu insanda nefis var, kötülüğe sevk ediyor insanı ya.

Geçen de dedi: *Şirâru ümmetî*. Benim ümmetimin şerhleri zevk ü sefa ile yerler içerler envai çeşit yemekleri, envai çeşit elbiseleri giyerler kuşanırlar. Haa bunlar benim makbul ümmetim değildir dedi.

Neden?

Şimdi orucu da şey yapıyor. Bunlar birisi nefse uygunluğunun iktizasî, nefse uyuyorsun. Nefis de saltanatı istiyor. O saltanatı isteyince, nefse uyunca Allah'ın rızasından çıkılıyor, günah yerlerine gidiliyor, günah işler işleniyor.

Niçin?

Yiyince nefis kuvvetleniyor. Nefis kuvvetlendiği vakitte, bindiğin at zaptedemeyecek hâle gelince at seni nasıl düşürürde ezerse. Zaptedemiyorsun artık. Bir kere at gemi de azıya aldı mı, ondan sonra da zaptetmenin imkânı olmaz. O çığner seni o zaman, atar bir yere. İşte nefiste tıpkı böyle. O nefsin hakkından gelme imkânı yok. Böyle de bol bol yedin mi nefis kuvvetlenir. Nefis kuvvetlenince şehvet de artar. İki kuvvet seni olmadık yerlere sürüklerler ve seni perişan ederler.

Binâenaleyh oruç bunun hakkından gelir. Oruç nefsi kırar, şehveti kırar, her şeyisini

kırar. Ama senin tuttuğın oruçla benim tuttuğum oruçla değil ha.

Niçin?

Senin tuttuğın oruçla benim tuttuğum oruç, Allah hakkımızda hayırlı etsin. Çok güzel yiyoruz. Acıkmıyoruz. Acıkmamakla beraber vücudumuzdan kilolar da eksilmiyor, daha artıyor. Diyorlar ki doktorlar veya başka kişiler, Ramazandan sonra çıkan vakitli müslümanlar hep kilo alarak çıkıyor diyor. Kilo alıyor, bir iki üç kilo artmıştır.

Neden artar senin kilo o kadar?

Çok güzel yiyor ve vakitli yiyor. O istirahati de yapıyor.

Onun için oruç nasıl tesir etsin?

Halbuki orucu şöyle kanaatle ye. Bir çorbaya indir işi.

Bir çorbaya indir işi, hele bir de üzümle bir parça kuru ekmeğe indirirsen işi ne kadar güzel olur o. Bakarsın ki bir ay yahut daha fazla ne nefis kalmış, ne şehvet kalmış. Kendini taşıyamayacak hâle gelmişsin artık. O zaman şehvetle mehvete neye uğraşacaksın.

Onun için ibadetin başı oruç. Orucu çok güzel tutarsan sükutun tesbih yerine geçer,

uykun da ibadet yerine geçer. Duaların da makbul olur ve sevabın da kat kat artmış olur.

Onun için oruca niyet et ama öyle baklava börek, yağlı tuzlu yemeklerle olan oruç, Allah kabul etsin borcumuzu ödemiş oluruz. Borcumuzu ödemiş oluruz ama matlup olan oruç olmuş olmaz. Oruçtan maksat nefsi kırmak şehveti kırmak. Nefis şehvet kırılmadıkça orucun ne kıymeti var!

İşte hayvanları da bazen ağzını bağlarlar bir şey yedirmezler ama hayvan yine o hayvandır. Binâenaleyh insanlık mertebeleri var insanda gömülmüş. İnsanda gömülü insanlık mertebeleri var. Nasıl yeri deliyoruz, yeri deldiğimiz vakitte azıcık bir delmeden sonra bir su fışkırıyor. Daha derine vurursak gaz fışkırıyor. Daha derinlere inersek mazotu benzini fışkırıyor. Daha derinlere vurursak altını gümüşü çıkıyor, bir şeyler çıkıyor. Demek ki derinliklere nasıl bu madenler gömülüyse insanın derinliklerinde de insanlıklar gömülü. Bu insanlıkların zuhuru orucuna bağlı. Nasıl o delikleri delmek suretiyle suyu çıkarıyoruz. Bu sefer de oruç, bizim deliğimizi delegecek de oruç.

Oruç suretiyle orucu da öyle değil ama. Bayezid-i Bistami'nin tuttuğu oruç gibi, o zamanın dervişlerinin tuttuğu oruç gibi oruç tutacaksın. Canının istediğini yedirmemek, canının istediğini içirmemek.

Geçen bir evde bulunduk.

İşte hocaefendi çeşit çeşit sular var ya, bu suları içmek haram mı?

Herkes de müftü. Orada birçok fetvalar veriyorlar;

Canım niye haram olacak? Canım Allah'ın güzel nimetleri haram olur muymuş?

Haram olmaz ama bu israf niye, bu israfa ne lüzum var yahu?

Bir şişesi kim bilir kaç kuruş onun. Memlekette buz gibi sular, ayranlar, bilmem neler dururken o yapılmış şeyleri de içeceksin. İç ama şehvetini artacak, insandaki hayvanlık şeyleri arttıracak. Bu sebeple de insanı insanlıktan çıkaracak.

Binâenaleyh orada *şirâru ümmetî* diyerekten, her istediğini yemesi içmesi matlup değil. Çünkü insanlıktan uzaklaştırıyor bizi. Etrafımızdaki fakir fukarayı, zuafayı düşüneyecek hâle getiriyor. Gözümüzle de görüyoruz ama hiç de kulak asmıyoruz. Halimiz

vaktimiz de yerinde, onlara yardım edebiliriz.

Yapabiliriz ama ona da içimiz elvermiyor.

Niçin?

Nefsimiz kuvvetli.

«صَوْمُ يَوْمِ عَرَفَةَ يُكَفِّرُ سَنَتَيْنِ: مَاضِيَةً وَمُسْتَقْبَلَةً،
وَصَوْمُ عَاشُورَاءَ يُكَفِّرُ سَنَةً مَاضِيَةً. ط، حم، حب،
وَأَبْنُ جَرِيرٍ، وَعَبْدُ بَنِ حُمَيْدٍ، م، د، وَأَبْنُ خُزَيْمَةَ، عَنِ
أَبِي قَتَادَةَ.»

*Savmu yevmi arafete yükeffiru seneteyni
mâdiyeten ve müstakbeleten ve savmu
âşûra'e yükeffiru senete mâdiyeten.*

Bakın, oruçlarının da günleri var. Ramazan'da tutulan oruç, bu Recep'te Şaban'da tutulan oruç, bu Arefe gününde tutulan oruç başka günlerdeki oruçlara benzemez.

Bakınız *savmu arefe*.

Arefe ki Kurban bayramından bir evvelki gün. Arefe diyoruz ya, yani ertesi gün bayram oluyor.

Bu Arefe günü oruç tutmak çok makbul. Hatta bazı büyükler, o Arefe gününün orucunu kaçırmamak için hacca gitmemişler. Arefe gününün orucu o kadar makbul. Çünkü hacda

Arefe günü oruç tutmak mekruh. Arafat Dağı'nda meşakkat var. O meşakkate karşı oruçlu adam tahammül edemez zarar görür diyerekten o gün onu orucu mekruh kılınmış.

Ateş gibi sıcakta su içeceksin. Oruçluysan su da içemezsin. İçemeyince de hararet seni rahatsız eder. Binâenaleyh oruç orada mekruhtur. O mekruhluğuna binâen hacca gitmeyen müstesna kimseler olmuş.

Niçin?

Savmu yevmi arafete yükeffiru seneteyni. “Savmu Arefe iki senenin günahlarına tekfir edici oluyor. İki senenin günahını döküyor.”

İki senenin günahını, bir günlük oruç iki senenin günahını döküyor.

Seneteyni mâdiyeten ve müstakbeleten. “Bir sene geçmiş geçen senenin, bir sene de önümüzdeki gelecek senenin günahlarına kefarete oluyor.”

Ne büyük nimet o!

Ve savmu âşûra'e. Bir de Muharrem'in onuncu gününün [oruçu] var. O günün [oruçu].” *Yükeffiru senete mâdiyetin.* “O yalnız geçmiş bir senenin günahlarına kefarete olur.”

Halbuki Arefe hem geçmişe hem de geleceğe kefarettir oluyor.

Onun için bugünün oruçlarını katiyen ihmal etmeyiniz. Recep'te de Şaban'da da fadâil çok. Hele Şaban'ın 13-14-15'i çok güzeldir.

Şimdi burada yine buyuruyorlar ki;

«صَوْمُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ، وَرَمَضَانَ إِلَى رَمَضَانَ
صَوْمُ الدَّهْرِ وَإِفْطَارُهُ. حم، م، حب، وَابْنُ زَنْجُوِيَهُ،
وَابْنُ خُزَيْمَةَ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ.»

Savmu selâseti eyyâmin min külli şehrin ve ramadâne ilâ ramadâne savmu'd-dehri ve iftâruhu.

d. Her ayda üç gün oruç tutabilmek

Savmu selâseti eyyâmin min külli şehrin.

“Her ayda üç gün oruç tutabilmek.”

Her ayda; ister başından üç gün tut, ister ortasından üç gün tut, ister sonundan üç gün tut. Fakat ortasındaki üç gün efdal. Her ay bu üç gün orucu tutabildin mi [ne güzel!] Her ay muntazaman bu üç günü tutacaksınız.

Ve ramadâne ilâ ramadâne. "Ramazan'da da tutuyorsun, bir dahaki Ramazan'ı da tutuyorsun."

Savmu'd-dehri. "Bu sene orucudur."

Bütün sene oruç tutmuş sevabı alır insan. Her ayda üç gün oruç ve Ramazan orucunu tuttuğu takdirde bütün sene oruç tutmuş sevabını alır.

Ve iftâruhu. "Aynı zamanda da bütün sene yemiş gibidir."

Üç gün oruçla bütün seneyi oruçlanmış sayılıyor.

Ravilerini okumuyorum, uzun.

«صَوْمُ شَهْرِ الصَّبْرِ وَثَلَاثَةِ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرِ صَوْمِ
الدَّهْرِ، وَيُذْهِبُ مَغْلَةَ الصَّدْرِ. قِيلَ: وَمَا مَغْلَةُ الصَّدْرِ؟
قَالَ: رِجْسُ الشَّيْطَانِ. ط، حم، هب، عَنْ أَبِي ذَرٍّ»

Savmu şehri's-sabri ve selâseti eyyâmin min külli şehrin savmu'd-dehri ve yüzhübü meğlete's-sadri. Kîle ve mâ meğletü's-sadri. Kîle ricsü'ş-şeytâni.

Şehru sabır, yani sabır ayı. Oruç insanı sabra götürüyor. Onun için adına *şehru sabır*

diyorlar. Sabır ayı. Ramazan'ın diğeri adı da sabır ayıdır.

Savmu şehri's-sabri. "Bu sabır ayında oruç tutmak." *Ve selâseti eyyâmin min külli şehrin.* "Yukardaki hadis gibi, her aydan da üç gün oruç tutmak."

Hem Ramazanı tutuyorsun hem de her aydan üç gün oruç tutarsan bu *savmu'd-dehr* oluyor. "Bütün sene oruçlu oluyor artık."

Bir zâtı [yemeğe] çağırılmışlar;

"Oruçluyum." demiş.

Eve gitmişler yemek konmuş, oturmuş yiyor.

"E hani oruçluydun?" demişler.

"Biz sene orucu tutarız." demiş.

Nasıl?

İşte böyle, her aydan üç gün ve Ramazanı da tutarız, bütün sene oruç tutmuş sayılırız. Binâenaleyh yemek bulduğumuz vakitte yeriz, yemek bulmadığımızda da sabrederiz, o oruç sevabını alırız.

Ama şimdi bu üç gün oruç bir de Ramazan orucu nedir?

Ve yüzhibü mağalete's-sadri. "Bu göğüs-te olan bütün illetleri giderir."

Bu üç gün oruç bir de Ramazan orucu göğüslerde yani gönülde olan bütün illetleri giderir.

Kîle. “Yine anlamadı ashab, dediler ki.”
Ve mâ mağaletü’s-sadri. “Yâ Resûlallah! Bu mağale-i sadır dediğiniz nedir senin?”
Kâle ricsü’ş-şeytâni. “Buyurdular ki, o gönülde hastalıklar oluyor ya, o gönüldeki hastalıklar şeytanın oyunu.”

Şeytanın oyunu, şeytanın pisliği.

Onlar neden ibaret?

Hırs, kin, gadap, nifak, fesat, envai... Bunlar ki insanın içersinde olur, insanın içi rahat etmez. İnsan rahat edemez, ne güzel uyku uyuyabilir ne gecesi gecedir ne de gündüzü gündüzdür. İşi gücü hasetlik, fitnelik, fesatlık, kötülük...

Onun için bu oruçlar onları giderir. Onları giderince sen de rahat edersin.

«صَوْمُ يَوْمِ التَّرْوِيَةِ كَفَّارَةٌ سَنَةٍ، وَصَوْمُ يَوْمِ عَرَفَةَ
كَفَّارَةٌ سَنَتَيْنِ. أَبُو الشَّيْخِ، وَابْنُ النَّجَّارِ، عَنِ ابْنِ
عَبَّاسٍ.»

Savmu yevmi't-terviyeti keffâratü senetin ve savmu yevmi arafete keffâratü seneteyni.

Tevriye diyerekten Kurban Bayramının arefesinden evvelki gün. Kurban Bayramının evvelki günü yani 8. gün terviye, 9. gün arefe, 10. günde bayram değil mi?

Savmu yevmi't-terviyeti. "Bu terviye gününün orucu." *Keffâratü senetin.* "Bir senenin günahlarına kefarete oluyor." *Ve savmu yevmi arafete.* "Hacıdan gayrisi için arefe günü oruç tutmak ise." *Keffâratü seneteyni.* "İki senenin günahlarına kefarete oluyor, ki birisi geçmiş birisi gelecek."

Bakınız şimdi.

«صُومُوا يَوْمَ عَاشُورَاءَ، وَخَالَفُوا فِيهِ الْيَهُودَ،
وَصُومُوا قَبْلَهُ يَوْمًا، أَوْ بَعْدَهُ يَوْمًا. حم، وَابْنُ جَرِيرٍ،
كر، عَنْ دَاوُدَ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ [ابْنِ
عَبَّاسٍ].»

Sûmû yevme âşûrâ'e ve hâlifû fîhi'l-yehûde ve sûmû kablehu yevmen ev ba'de yevmen.

Sûmû yevme âşûrâ'e. “Aşûre günü ey
ümmetim siz de oruç tutunuz.”

Yahudiler tutuyorlar ya, böyle buyurmuş;

Sûmû yevme âşûrâ'e. “Aşûre günü orucu-
nu tutunuz siz de.” *Ve hâlifû fîhi'l-yehûde.*
“Tutunuz ama, o gün siz yahudilere muhalefet
ediniz.”

Bak bunlar da tutuyorlar, e biz de tuta-
cağız, biz onlara uymuş oluyoruz. Biz onlara
uymuş oluyoruz. Biz onlara uymuş olmamak
için siz onlara muhalefet ediniz.

*Ve sûmû kablehu yevmen ev ba'de yev-
men.* “Aşûre gününden bir gün evvel de oruç
tutunuz, aşûre gününden bir gün sonra da yine
oruç tutunuz.”

Onlar bir gün tutarlar, siz onu öyle yap-
mayınız. Onlara muhalefet için bir gün evve-
linden, bir gün de aşûreden sonra üç gün ol-
mak suretiyle oruçlarınızı tutunuz ki orucunuz
onların orucuna benzemesin.

Bu çok önemlidir!

Ve hâlifû fîhi'l-yehûde.

Yahudiye muhalefet her müslümanın va-
zifelerinin başında gelir. Bu yahuddan murad
İslâm'ın gayrısı. İslâm'ın gayrısından olan,
bâhusus yahudiler.

Onlara muhalefet ediniz. Şimdi sen de bir de yahudinin kölesi olursan ne olur bilmem ama. O zaman ne dersin bu işe! Yahudiye muhalefet edin derken, sen yahudiye köle durumuna düşersen vay halimize. Biz de İslamlık şuuru, Türklük şuuru da çok zayıflamış da bugün memlekette bu yahudi yaşayabiliyor ve bize hakim durumda.

Cumartesi günü bir tane dükkân [açık bulamazsın.] Bizim dükkanlar da şimdi onlara uydu, bizimkiler de cumartesi günü dükkanlarını güzelce kapıyorlar. Çünkü yahudi iş vermiyor. İş vermeyince iş yürümüyor diyorlar. Biz de kapayalım diyorlar.

Canım Peygamber muhalefet edin diyor, sen o gün dükkanını açsana?

Yok. O gün o da eğlenceye gidecek. Onlar gidiyor diye o da gidecek.

Halbuki söz çok burada fakat [söyleyecek] mahal yok.

Onun için siz yahudiye muhalefet ediniz. Onlara köle durumuna düşmeyiniz. Onlara esir durumuna düşmeyiniz. Bugün Filistin'deki yahudi galebesi de buna riayet edilmemenin cezasını çekmektedirler. Buna muhalefet, buna riayet etmediklerinin cezasını çekiyor-

lar. Eğer bunu bilselerdi, onlar yahudiye o imkânı vermezlerdi. O yahudi, o imkânı bulamayan yahudi bugün orada o kuvveti kazanmazdı. Fakat müslüman ona bu fırsatı verdi. O fırsatı bulunca o da kuvvetlendi ve onları istediği gibi duman attırıyor, duman.

Binâenaleyh sen bundan ibret al. Gözünü aç. Ona köle olma, ona esir olma!

Yahudi olmak için bir alâmet var mı bilmem. Yahudi olmak için alâmet, aradaki fark, onun İslâm dininden ayrı oluşu. İslâm dininde olmayışı.

Binâenaleyh İslâm dinini yıkıcı olan, İslâm dinine zararı olan nice insanlara biz bugün yaşaması için maddî mânevî yardımdayız. Bunu bilfiil yapıyoruz artık. Bilfiil! Esbabını sen bilirsin artık. Esbabını sen bilirsin. Yahudi zihniyetini taşıyan insanların yardımına koşan insanın İslâm’la sen ne kadar [bağı var dersin,] ne emeği olur yani?

Ne olur ondan?

“Besle kargayı oysun gözünü” sözünü hepiniz daha iyi bilirsiniz.

e. Siz yahudiye her cihetten, her bakımdan muhalefet ediniz

Ve hâlifû fîhi'l-yehûde. "Binâenaleyh siz yahudiye her cihetten, her bakımdan muhalefet ediniz."

Hatta ve hatta, onlar [havralarının] dışında ayakkabılarını çıkarırlar ayakkabısız girerler havralarına. Ayakkabısız girerler. Peygamberimiz, "Siz ayakkabılarınızla da gelin namazlarınızı kılın, ayaklarınız temiz olduğu takdirde. Ayakkabılarınızla da namazgaha girin, yahudiye muhalefet ediniz. Yehud madem ki kılmıyor siz kılınız."

O kadar ilerde bu iş! Ama ona uymak ve onların zihniyetinde olan insanları desteklemek müslümana nasıl yakışır ya!

Nasıl yakışır?

Fakat her müslüman, her müslüman bakıyorsun ki bilfiil bunu yapmakta, onları desteklemekte. Ondan menfaat buluyor çünkü. O menfaatine zarar gelmesin diye onu destekliyor. Ama âhiri nasıl gelir, onu Allah bilir artık.

Bak buna dikkat edin ama!

«صَلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ خَيْرٌ مِنْ عَامَّةِ الصَّلَاةِ وَالصَّوْمِ.

الدَّيْلَمِيُّ، عَنْ عَلِيٍّ.»

Salâhu zâti'l-beyni hayrun min âmmete's-salâti ve's-savmi.

Salâhu zâti'l-beyni. "İki kişinin arasını bulmak."

İki kişinin arasını bulmak! Darılmış iki kişi, birbirine küsmüşler, darılmışlar. Bu iki kişi, darılan iki kişinin arasını islah, -salah demek islah etmek- bulmak, onları barıştırmak.

Hayrun min âmmete's-salâti ve's-savmi.

Şimdi orucu methetti bize, namazın da methi ilerde geçti. Çok fadâili var.

"İki kişiyi barıştırmak, iki kişinin arasını bulmak bütün nafîle namazlardan ve nafîle oruçlardan hayırlıdır."

Barışmazsa canı cehenneme.

Burada tabi hazin var. Nefisler hiçbir türlü boyun eğmeye razı olmuyor.

Sen nefisini kırabilir de boyun eğipte ona selam verir elini öpüpte özür dileyebiliyor musun?

Yok ben bunu yapamam.

Sen yapamazsan o da yapamaz.

Sen evvela boynunu bük, bak o da arkadan nasıl mecbur olur boynunu bükmeye.

Binâenaleyh geçen birisi darılmış birine de, dövmüş adamı. Ertesi gün de pişman olmuş. Gitmiş eğmiş başını, affet beni demiş, vur istediğin kadar bana. İstediyin kadar vur, ben pişman oldum demiş.

E tabi o da affedecek ne yapacak?

Binâenaleyh iki kardeş arasını bozmakla barıştırmamanın arasına bakın! Bozmak kadar fesat, fesat denilen şey iki kişinin arasını bozmak kadar kötülük yok, iki kişinin arasını bulmak kadarda iyilik yok.

Savm ve salat diyor baksana! Savm ve salat! Nafile namazlardan nafile oruçlardan *hayrun* diyor, *hayrun!*

Allah affetsin kusurlarımızı.

Onun için küsmeye meydan bırakmamalı ve küşüştükten sonra da boynunu büküp özür dileyip af istemeli ve barışmalı. Bunun için arada tevassut edenler de aynı hayrı alırlar.

Bakınız şimdi.

«صَلَاحُ أَوَّلِ هَذِهِ الْأُمَّةِ بِالزُّهْدِ وَالْيَقِينِ، وَيَهْلِكُ
آخِرُهَا بِالْبُخْلِ وَطُولِ الْأَمَلِ. حَمَّ فِي «الزُّهْدِ»، طَس،
هَب، خَط، عَنْ عَمْرٍو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ.»

*Salâhu evveli hâzihi'l-ümmeti bi-zühdi
ve'l-yakîni ve yehlikü âhiruhâ bi'l-bühli ve
tûli'l-emeli.*

Bu ümmetin evveli zühd hâli, dünyaya il-
tifatları katiyen yok. Hep işleri güçleri ibadet
tâat, hayr u hasenât. Tekemmül. Evvel öyle
geçti. İlk devrin insanları.

Sonra ahire gelince, bizlere gelince;

Bi'l-bühli ve tûli'l-emeli. Bize de *ve yeh-
likü* diyor. Helak. Onlar nasıl salahı bulduysa-
lar âhir zamandakilerde helaki bulurlar.

Ne sebebiyle?

Bi'l-bühli ve tûli'l-emeli. “Çok uzun dü-
şüncesi var.”

Çok uzun düşünceleri var; fabrika kura-
cak, şunu yapacak bunu yapacak. Şu da biri
bitmez bir daha yapacak, biri bitmez bir daha
yapacak. Şunu da yapacak.

Canım hocaefendi bunlar fena mı?

Bunlar fena değil canım, bunlar tabi iyi
şeyler ama niyetlere göre de değişir.

Fakat *buhul* sahibi olma. Bunları yap da sıkı olma. Diyor ki;

“Canım ben size yardım edeceğim ama şimdi bir fabrika daha kuracağım ben. Bana biraz daha para lazım. Sen bana yardım et!” diyor.

Canım senin bu para [ihtiyacın] bitmez ki. Koca devletin parası yetmiyor da sana, senin benim param yeter mi?

Ya?

Hududu dahilinde, gücün yettiği kadar çalışacaksın. Ondan imkân nispetinde de yardım edeceksin.

Buhul yardım etmeyen kimsenin hâli. Yardım etmeye meydan bulmuyor, vakit bulmuyor. Âhir zamandaki ümmet de bu şekilde helâk olacak.

«صَلَاةُ التَّطَوُّعِ حَيْثُ لَا يَرَاهُ مِنَ النَّاسِ أَحَدٌ مِثْلُ
خَمْسَةِ وَعِشْرِينَ صَلَاةً حَيْثُ يَرَاهُ النَّاسُ. أَبُو
الشَّيْخِ، عَنِ صُهَيْبٍ.»

Salâtü't-tatavvu'i haysü lâ yerâhu mine'n-nâsi ehadün mislü hamsetin ve işrîne salâte haysü yerâhu'n-nâsü.

Salâtü't-tatavvu'i. "Nafile namaz."

Mesela şimdi bizim sabahleyin kıldığımız işrak, akşam kıldığımız evvabîn namazı tatavvû namazıdır.

Bu tatavvû namazlarını kılacaksın ama, *haysü lâ yerâhu mine'n-nâsi ehadün.* "Hiç kimsenin seni görmediği yerde."

Hiç kimsenin seni görmediği yerde kılacaksın. Binâenaleyh bizim camilerde kıldığımız bu namaz doğru değil. Bu namazı evlerimizde kılmak lazım. Fakat evlerimizde kılınca kadar bu namazı kılarken de konuşmamak lazım, kimseyle görüşmemek lazım. Halbuki camiden çıkınca pek çok şeyler bizi karşılıyor, laflar muhabbetler ileriye gidiyor. Eve gidinceye kadar abdestimiz de bozuluyor. Ondan sonra bu devleti de kaçıırıyoruz elimizden. Onun için camide kılmak mecburiyetinde kalıyoruz.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Şimdi bunu kimsenin görmediği yerde kılsak;

Mislü hamsetin ve işrîne salâte haysü yerâhu'n-nâsü. "İnsanların gördüğü yerde kılınan namazın 25 misli fazla sevabı var."

Yirmi beş misli fazla sevap alırsın. Nasıl cemaatle namaz kılındığı vakitte 25 fazla alıyoruz, nafileyi de gizli kıldığımız vakitte 25 fazla alıyoruz.

Onun için namazların, hadi burada kılıyoruz neyse, evimize gittiğimiz vakitte evimizde de kimsenin görmediği yere çekilip orada istediğimiz kadar nafile namaz kılalım. Kimse- nin görmediği bir yerde, hele hele gece uyku- su herkes uyumuş. O sırada sen kalkar da ab- dest alıp namazını kıalarsan meleklerden başka seni gören olmaz. Meleklerden başka seni gö- ren olmadığı için sen bu sevapları mükemmel surette kazanırsın.

Onun için gece namazları çok efdaldır bâhusus bu mübarek aylarda.

Şimdi bakın yine.

«صَلَاةُ الْمَرْأَةِ وَحْدَهَا تَفْضُلُ عَلَى صَلَاتِهَا فِي

الْجَمِيعِ بِخَمْسٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً. حل، عَنِ ابْنِ عُمَرَ.»

Salâtü'l-mer'eti vahdehâ tefdulü alâ salâtihâ fi'l-cemî'i bi-hamsin ve işrîne dera- ceten.

Hanımların namazı.

Salâtü'l-mer'eti vahdehâ tefdulu alâ salâtihâ fi'l-cemî'i. “Hanımların namazı yalnız başlarına kıldıkları vakitte toplanarak cemaatle kılınan namazların üzerine artıktır.” *Bi-hamsin ve ısrîne deraceten.* “Yirmi beş derece.”

Hanımlar isterler ki biz de gelelim camide namaz kılalım diyerekten istiyorlar, bâhusus teravihlerde. Halbuki onun evinde kıldığı namaz camide kıldığı namazdan 25 derece üstün olacak. Bu fazileti kaçırıyor bende camide kılalım diyor. İşine öyle geliyor.

f. **Namazı cemaatle kıldığımız takdirde 27 derece fazilet var**

Bize gelince;

«صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَاةِ الْفَذِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ
دَرَجَةً. مَالِكٌ، حَم، خ، م، ت، د، ه، ن، حَب، عَنِ ابْنِ
عُمَرَ.»

Salâtü'l-cemâti tefdulu salâte'l-fezze bi-seb'in ve ısrîne deraceten.

“Tek namaz kılanların üzerine, cemaatle kıldığımız takdirde 27 derece fazilet var.”

Malik, Ahmed b. Hanbel, Buhârî, Müslim, Tirmizî, Ebû Davud, Neseî, İbn Mace, İbn Hibban İbn Ömer'den rivayet olarak böyle.

Bir müjde daha şimdi size.

«صَلَاةُ الْعِشَاءِ فِي جَمَاعَةٍ تَعْدِلُ بِقِيَامِ لَيْلَةٍ، وَصَلَاةُ

الْفَجْرِ فِي جَمَاعَةٍ تَعْدِلُ بِقِيَامِ لَيْلَةٍ. خَطُّ، عَنْ

عُثْمَانَ.»

Salâtü'l-i'sâi fî cemâatin ta'dilu bi-kıyâmi leyletin ve salâtü'l-fecri fî cemâatin ta'dilu bi-kıyâmi leyletin.

Salâtü'l-i'sâi fî cemâatin. “Yatsı namazını cemaatle kılmak.” *Ta'dilu bi-kıyâmi leyletin.* “Gece namazını kılmaya muadildir.”

Gece namazını yani gece sabaha kadar namaz kılmaya muadildir.

Ve salâtü'l-fecri fî cemâatin. “Sabah namazını da cemaatle kılmak.” *Ta'dilu bi-kıyâmi leyletin.* “O da gece namazını kılmaya muadildir.”

Binâenaleyh yatsı ve sabah namazlarının cemaatine devam ediniz ki, hele bizim gibi kısa gecesi olan memleketlerdeki insanlar gece kalkıpta uzun boylu namaz kılmak imka-

nını bulamazlar. Binâenaleyh yatsı ve sabah namazlarını cemaatle kıldığınız takdirde gece namazını kılmış sevabına nâil olursunuz.

«صَلَاةُ الرَّجُلِ وَحَدَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِخَمْسٍ وَعِشْرِينَ
صَلَاةً، وَصَلَاتُهُ فِي رُفْقَةٍ بِسَبْعِمِئَةِ صَلَاةٍ، وَصَلَاتُهُ فِي
الْجَمَاعَةِ بِتِسْعٍ وَأَرْبَعِينَ أَلْفَ صَلَاةٍ. الدَّيْلَمِيُّ، عَنْ
أَبِي أَمَامَةَ.»

Salâtü'r-racüli vahdehu fîsebîlillâhi bi-hamsin ve ısrîne salâten ve salâtühu fî rufkatın bi-seb'i mietin ve salâtühu fi'l-cemâati bi-tis'in ve erbaine elfe salâtin.

Muharebeye gitmişiz, harp yerindeyiz. Orada kalktık, namaz vakti geldi namazımızı kılıyoruz.

“Namazı yalnız kıldığı takdirde.” *Bi-hamsin ve ısrîne salâten.* “Yalnızız ama yine 25 fazilet var.”

Yalnız namaz kılıyoruz, harp yerindeyiz. Cenâb-ı Hak cihadın şerefine harp yerinde [yalnız namaz kılana da] 25 derece fazla sevap veriyor.

Ve salâtühu fî rufkatın. “Arkadaşlarla toplandık, cemaat olarak arkadaşlarla beraber

kıldık namazı.” *Bi-seb’i mietin*. “Yedi yüz derece var.”

Harpte arkadaşlarla beraber toplandık namazı beraber kıldık. Bunun 700 derece fazileti var.

Ve salâtühu fi’l-cemâati. “Arkadaşlardan birisi ezanı okudu, müslümanlar toplandılar. Bir cemaat yaparaktan büyük bir cemaatle namazı kılıyolar. Bunların sevabı.” *Bi-tis’in ve erbaine elfe salâtin*. “Kırk dokuz bin sevap fazileti var onun.”

Bunlar Cenâb-ı Hakk’ın cihadın fadâiline ait [verdiği müjdeler]. Nasıl orucun fadâili varsa cihadın fazileti de böyle. Oradaki kılınan namazın fazileti cemaatle olduğu takdirde bu kadar büyük oluyor.

Tabi bunların izahları uzun.

«صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيَمَا
سِوَاهُ مِنَ الْمَسَاجِدِ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ. ط، حم،
ش، وَابْنُ مَنِيعٍ، ط، حل، ض، وَالرُّوْيَانِيُّ، وَابْنُ
خُزَيْمَةَ، عَنْ جُبَيْرٍ؛ ش، ط، حم، م، ه، ن، عَنْ ابْنِ عُمَرَ؛
حم، خ، م، ت، د، ن، ه، ح، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ؛ ش، م، ن،

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ؛ حم، ع، ض، عَنْ سَعْدِ الشَّيرَازِيِّ، عَنْ
عَبْدِ الرَّحْمَنِ؛ ش، عَنْ عَائِشَةَ؛ وَسَبْعٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ
عِمْرَانَ.

*Salâtün fî mescidî hâzâ hayrun min elfi
salâtin fîmâ sivâhu mine'l-mesâcidi illâ mi-
ne'l-mescidi'l-harâme.*

Salâtün fî mescidî hâzâ. "Benim bu ca-
mimde, bu mescidimde namaz."

Bu Medine-i Münevvere'nin ortasındaki
duvarın üzerinde yazılıdır bu hadîs-i şerîf.

Burada 40 vakit namazı kim kılsa cen-
netliktir diyerekten tebşir olunmuş.

Onun için;

Salâtün fî mescidî hâzâ. "Bu benim ca-
mimde bir vakit namazı kılmak." *Hayrun min
elfi salâtin fîmâ sivâhu mine'l-mesâcidi.*
"[Başka mescidlerde kılınan] bin vakit nama-
zından hayırlıdır."

Onun için oradakiler çok büyük mükafat-
lara nâil olurlar.

İllâ mine'l-mescidi'l-harâme. "Medine-i
Münevvere'de kılınan bir namaz, Mescid-i Ha-
ram'dan gayri yani Kâbe-i Muazzama'daki

namazdan gayrı bütün camilerde kılınan namazlardan bin fazladır.”

Ravileri gayet uzun ama teberrüken okuyuvereyim.

Ebû Dâvûd et-Tayâlisî, Ahmed b. Hanbel, İbn Şeybe, İbn Menî, Taberânî, Ebû Nuaym, Hilye, Ziya el-Makdisî, er-Rûyânî, İbn Huzeyme, Cübeyr'den; İbn Şeybe, Ebû Dâvûd et-Tayâlisî, Ahmed b. Hanbel, Müslim, İbn Mâce, Neseî İbn Ömer'den; Ahmed b. Hanbel, Buhârî, Müslim, Tirmizî, Ebû Dâvûd, Neseî, İbn Mâce, İbn Hibbân Ebû Hüreyre'den; İbn Şeybe, Müslim, Neseî İbn Abbas'tan; Ahmed b. Hanbel, Ebû Yâlâ, Ziya el-Makdisî, Sa'd'ten; eş-Şîrâzî Abdurrahman'dan; İbn Şeybe Âişe radiyallahu teâlâ anhüm hazretlerinden rivayet olunan bir hadis.

Şurada bir kaç hadis daha var, onları da okuyuvereyim.

«صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِي مَا سِوَاهُ
إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ، وَصَلَاةٌ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
أَفْضَلُ مِنْ مِئَةِ أَلْفِ صَلَاةٍ فِي مَا سِوَاهُ. حم، هـ
وَالطَّحَاوِيُّ، وَالشَّاشِيُّ، وَابْنُ زَنْجُوِيَهٗ، ض، عَنْ جَابِرٍ.»

Salâtün fî mescidî efdalü min elfi salâtin fîmâ sivâhu illâ mescide'l-harâme ve salâtün fi'l-mescidi'l-harâmi efdalü min mieti elfi salâtin fîmâ sivâhu.

Salâtün fî mescidî efdalü min elfi salâtin fîmâ sivâhu illâ mescide'l-harâme. "Benim camimde bir vakit namazı kılmak, Mescid-i Haram'dan yani Kâbe'den gayrı bin vakit namazdan efdaldir." *Ve salâtün fi'l-mescidi'l-harâmi.* "Mescid-i Haram'daki bir vakit namaz." *Efdalü min mieti elfi salâtin fîmâ sivâhu.* "Oradaki fazilet 100 bin fazla."

Haaa, şimdi Mescid-i Haram denilen Kâbe.

Allah hepimize ziyareti tekrar tekrar nasip etsin.

Şimdi o hepimiz biliyoruz ki ilk evvela Âdem *aleyhisselam* yaptı. İlk evvel melekler yapmış, sonra Âdem *aleyhisselam* yapmış, sonra da İbrahim *aleyhisselam* yaptı. Sonra bizim zamanımıza kadar da 11 defa tamir olduktan bugün elimizde mevcut olan bu bina.

Biliyoruz ki oradaki dağlardan taşlardan toplanan taşlarla yapılmış bir binadır. İbrahim *aleyhisselam* yaptı, İsmail *aleyhisselam* da

yardım etti. O taşlarla bu binayı meydana getirdiler.

Şimdi o taşla yapılan bir binayı, hepimizin ödü kopuyor oradan bir taş koparmaya. Onun bir şeyisine bir zarar vermeye.

Aa Allah'ın beytine elleşilir mi? diyoruz.

Olur mu, deli misin sen?

Eğer birisi bunu yaptıysa adamı ayıplarız. Çabuk git, özür dile af dile deriz. Bir çok şey deriz.

Halbuki insan yapısı, beşerin dahli yok bu işte. Beşeri dahli yok insan yapısında. O ana rahminin içersinde şu kalıbı, şu kıyafeti veren kudreti ilahiyenin hayranıdır kâinat. Şu ana rahminin içersinde şu vaziyeti getirmiş. Bu vaziyetteki bu insan bugün göklere de hakim aya da gidiyor. İşte bizi de gezdiriyor göklerde. Şu ufacık bir insan. Bu insanın içersinde bir gönül denilen [bir şey var.] Adı dilimizde de kendisini bilemiyoruz henüz. Bilmeye de imkanımız da yok. Çünkü o yola gitmemiş.

Onun için İbrahim Hakkı bugün okuyordum da;

Dîl gülşenine göç. "Gönül bahçelerine göç." diyor.

Gönül bahçelerine kimin göçü var?

Herkes nerede zevk ü sefa var oraya göçüyor. Çalgı def nerede var, oraya göçüyor. Zevk ü sefa nerede var oraya göçüyor.

Gönül gülşeninde ne var?

Gönül gülşeninde bir şey yok. Çünkü gönülle işimiz yok. Gönül gülşeni Allah ile mülâkat, Allah ile huzur, Allah ile baş başa kalmak. Bu zevke erişmemiş bir insan elbette bundan bir şey alamaz. E bu zevke erişmek için elbette insanın kendisini hazırlaması lazım. Bakalım orucu tutun, oruçtan sonra biraz da Allah demeye devam et bakalım.

Bak ne dedi bugün?

Bir kere *lâ ilahe illallah* demek, yer gök nizamını dolduramıyor onun sevabını. Öyle olunca, çok kere böyle içinden aşk ile;

Bir kez Allah dese aşk ile lisan.

Dökülür cümle günah misl ü hazan.

Bu Allah demek ne kadar büyük bir nimet! E bunu sen diline vird eder bir de gönüle geçirebilirsen onu. Dille derken bir de gönüle geçirebilirsen, gönlün Allah demeye başladı mıydı, kâinat bir tarafa sen bir tarafa. On paraya verseler kainatı almazsın. Çünkü kâinat mahluktur, sen Hâlık ile olmaya çalışıyorsun.

Artık bu kâinatın senin yanında ne kıymeti olabilir?

Onun için Mescid-i Haram'da namaz kılmak bu kadar sevap. Oraya bir zarar vermekten ödümüz kopar da, bir müslümanı incitmekten hiç korkmayız. Döveriz, bağırırız, ağızımıza geleni söyleriz. Harap ederiz, perişan ederiz.

Niçin?

Hiç korkumuz yok.

Allah'ın evini yıkıyorsun yahu. Beytullah var orada.

O İbrahim *aleyhisselam*'ın yaptığı beyt ile Allah'ın yaptığı beyt bir olur mu aziz kardeş?

Bunun sahibi Allah. Kâinat onun içersine dürülmüş konmuş. Sen o kadar mükemmel bir insansın ki, kâinatı senin içine Allah şöyle koyuvermiş yani iç yerine. Kâinat sana hayran. Sen o hayranlığı bırakıyorsun kâinata hayran oluyorsun.

Onun için Mescid-i Haram'da 100 bin rekât, 100 bin namaz sevabı var ama, insan insan olmadıktan sonra, buradan kazanırsın buradan akıtırsın. Hiç parası yok. Orada ancak tekemmül etmiş insanlar, hakikate ulaşmış insanlar faydalanır bu işten. Sevap alırsın ama

öte tarafta da yakarsın. Hiçbir kıymeti kal-
maz.

Bak şimdi.

«صَلَاةُ تَطَوُّعٍ أَوْ فَرِيضَةٍ بِعِمَامَةٍ تَعْدِلُ
خَمْسًا وَعِشْرِينَ صَلَاةً بِلَا عِمَامَةٍ، وَجُمُعَةٌ بِعِمَامَةٍ
تَعْدِلُ سَبْعِينَ جُمُعَةً بِلَا عِمَامَةٍ. كَرَّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ.»

*Salâtü tetavvu'in ev ferîdatin bi-
imâmetin ta'dilu hamsen ve ısrîne salâten
bilâ imâmetin ve cümüatün biimâmetin
ta'dilü seb'îne cümüateb bilâ imâmetin.*

Salâtü tetavvu'in ev ferîdatin. “İster farz
olan ister nafile olan bir namazı kılıyorsun
ama.” *Bi-imâmetin.* “Sarıkla kılıyorsun.”

Halbuki bugün sarığı Araplar da kaldırmış.
Hiçbir sarıklı Arap bulamazsın. Başlarına bir
eğer koyarlar, biraz da örtüler var atarlar
başlarına onları. İşleri onlarla.

Halbuki bu hadîs-i şerîfi onlar bilmez mi?

Pekâlâ bilirler ama hep zevke uygunluk!
Zevke uygunluk hoş geliyor.

*Bi-imâmetin ta'dilu hamsen ve ısrîne
salâten bilâ imâmetin.* “Sarıkla kılınan bir
namaz sarıksız kılınan bir namazın 25 derece

üstünde.” *Ve cümüatün biimâmetin.* “Cuma günü bir Cuma namazını sarıkla kılmak.”
Ta’dilü seb’îne cümüaten bilâ imâmetin. “Sarıksız kılınan 70 cumaya mualdır olur.”

g. Gece namazı ikişer ikişer kılınır

Hz. İbn Ömer’den.

«صَلَاةُ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى، فَإِذَا خَشِيَ أَحَدُكُمْ الصُّبْحَ
صَلَّى رَكْعَةً وَاحِدَةً تَوْتِرُ لَهُ مَا قَدْ صَلَّى. حم، ش، خ، م،
د، ت، ه، ح، عَنِ ابْنِ عُمَرَ.»

Salâtü'l-leyli mesnâ mesnâ fe-izâ haşiye ehadüküm es-subha sallâ rak'aten vâhideten tûtiru lehu mâ kad sallâ.

Salâtü'l-leyli. “Gece namazı.” *Mesnâ mesnâ.* “İkişer ikişer kılınır.”

Gece nafîle namazları ikişer ikişer. İki rekâтта bir selam verilir. Dört rekât, sekiz rekât da olur derler ama o teravîhlerimizde. Dört de kılınır, sekiz de kılınır ama bazı oniki kılan da oluyor fakat makbulü iki de, iki rekâтта bir selamdır gece namazında.

Fe-izâ haşiye ehadüküm es-subha. Şimdi gece kılıyorsun namazı, güneş doğacak, sabah da kaçacak korkusu geldiği vakitte.” *Sallâ*

rak'aten vâhideten. "Geceyi bir rekât da [olsa] kıl da öyle geçir."

Bir rekât olsun kıl geceyi. Gece namazsız kalma. Gece namazsız kalma, bir rekât da olsa kıl. Bir rekât olsa da kıl, Peygamber öyle diyor.

Sallâ rak'aten vâhideten. "Rek'at-i vâhîde ile kıl." *Tûtiru lehu mâ kad sallâ.* "Vitr namazı."

Akşamdan kılınmıyor ya. Eskiden müslümanlar vitir namazını yatsıdan sonra kılmazlarmış. Yatsının son sünnetini kılar, duasını yapar gider evine. Gece yatar yatağına. Gece kalkar teheccütünü kılar, arkasından da vitirini kılardı. Fakat geç kalmış o gece, vitri üç kılsa sabah namazını kaçıracak. Sen bir kıl kâfi demiş.

İmam Şafiî delil tutmuş bunu. İmam Şafiî'den gayri Maliki, Hanbeli de ona iltihak ederekten bu bir rekâtın cevazına kâil olmuşlar.

İmam Azam demiş ki;

"Yooo! Bu bize göre değil. Bunu mutlaka sen üç kılacaksın." demiş.

Bu ancak, bu kasır düşman karşısında namaz kılarken bir imamla namaz kılınır. Ce-

maate gidersin, mesela düşmanın karşısında 100 kişi vardır, 50 kişi ayrılır. [Diğer] 50 kişiye, sen dur burada düşmanı bekle denir. O 50 kişi gider, geride imam Allahu Ekber der, bir rekâtını kılar, silahını kapar koşar oraya. Oradaki arkadaşlarına der ki, hadi siz şimdi gidin imama. Biz bir rekâtı kıldık.

Bir rekâtını kendisi düşmanın karşısında tek başına kılabilirse kılar. İmamla cemaatten yine ayırmıyoruz. Bir rekât olursa olsun, git yine imamın arkasında namazı kıl diyor. Muharebe meydanında, düşman gürül gürül topları atıyor. Olsun varsın, 50 kişi bunu burada düşmanı bekler diyor. Bir 50'miz gidelim bir rekât kılalım gelelim. Nöbeti biz alırsınız, onlar gider namazlarını kılarlar.

Bu suretle Allah'a olan kulluk vazifemizi de düşmanın karşısında bu tehlikeli durumda bile bırakmıyor müslüman!

İmam Azam dedi ki, binâenaleyh bu rekât bu düşmanın karşısında kılınan tek rekâttır. Bunu oraya yuvarladı.

Ahmed b. Hanbel, İbn Ebî Şeybe, Buhârî, Ebû Davud, Tirmizî, İbni Mace, İbn Hibbân İbn Ömer'den naklen.

Burada bir tane daha var, hoşuma gidiyor. Şimdi bak.

«صَلَاةُ الرَّجُلِ مُتَقَلِّدًا سَيْفَهُ تَفْضُلٌ عَلَى صَلَاتِهِ غَيْرَ

مُتَقَلِّدٍ سَبْعِمِئَةٍ ضِعْفٍ. خَطٌّ، عَنْ عَلِيٍّ.»

Salâtü'r-racüli mütekalliden seyfehu tefdulu alâ salâtihi ğayra mütekallidin seb'amieti dı'fin.

Salâtü'r-racüli mütekalliden seyfehu.
“Kılıcını almış yanı başına Allahu Ekber deyip namazına duruyor.”

Harp şeyisi [vaziyeti] yani. Silahı omuzunda. Böylece namazını kılıyor.

Tefdulu alâ salâtihi ğayra mütekallidin seb'amieti dı'fin. “Bunun bu kıldığı namaz, silahsız ve bıçaksız, hançersiz kıldığı namazın 70 üstündedir, 70 kat fazladır.”

Silahı ile hazır vaziyette yani. Hadi dedi mi derhal hemen hazır. Dur eve gideyim de silahımı alayım demiyor. Hazır.

Bu vaziyette namazını kılırsa 70 derece [sevap,] yani her zaman cihada hazır olun demek. Dur eve gideyim helalleşeyim, yükümü alayım, şu işimi de bu işimi de göreyim de...

Öyle şey yok.

Hazır!

[Hazır mısınız?] dediler mi, hadi yallah!

«صَلَاتَانِ لَا يُصَلِّي بَعْدَهُمَا: الصُّبْحُ حَتَّى تَطْلُعَ

الشَّمْسُ، وَالْعَصْرُ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ. حم، حب، ع،

ض، عَن سَعْدٍ.»

Salâtâni lâ yüsallâ ba'dehümâ es-subhu hattâ tatlüa's-şemsü ve'l-asru hattâ teğru-be's-şemsü.

“İki vakit vardır ki o iki vakit namazdan sonra bir namaz kılınmaz. Birisi sabah namazı kılındıktan sonra başka namaz kılınmaz. Bir de ikindi namazıdır ki ikindi namazı kılındıktan sonra başka nafil namaz kılınmaz.”

Yalnız nafileler içindir bu. Borç namazlarına yol geniştir. Borç namazlar olursa sabahtan sonra güneş doğuncaya kadar da kılar, ikindiden sonra güneş batıncaya kadar da kılar. Çünkü borçların bir an evvel ödenmesi matlubtur.

Bir hadis daha var ki kadınlarımız hakkında, hanımlarımız hakkında. Hanımlar çok kıymetlidir. Hanımın kıymetini müslüman bilir.

Hanımın kıymetini müslüman bilir. Hanım çok kıymetli olduğundan dolayı Cenâb-ı Peygamber o hususta bizi çok teşvik etmiştir.

«صَلَاتُكُنَّ فِي بُيُوتِكُنَّ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاتِكُنَّ فِي حُجْرِكُنَّ، وَصَلَاتُكُنَّ فِي حُجْرِكُنَّ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاتِكُنَّ فِي دُورِكُنَّ، وَصَلَاتُكُنَّ فِي دُورِكُنَّ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاتِكُنَّ فِي مَسْجِدِ الْجَمَاعَةِ. حم، حب، ن، عَنْ أُمِّ حُمَيْدٍ.»

Salâtükünne fî büyûtikünne efdalu min salâtikünne fî hucûrikünne ve salâtükünne fî hucûrikünne efdalu min salâtikünne fî dûrikünne ve salâtükünne fî dûrikünne efdalu min salâtikünne fî mescidi'l-cemâati.

Salâtükünne. “Ey hanımefendiler! Sizin namazlarıdır.” *Fî büyûtikünne.* “Evlerinizde kılmakla olur.”

Namazlarınızı siz evlerinizde kılın, cemaate gelmeye heveslenmeyin, özenmeyin. Namazlarınızı evinizde kılınız.

Efdalu min salâtikünne fî hucûrikünne. “Evlerinizin köşelerinde hatta en karanlık yerlerinde, hücrelerinizde kıldığınız namaz, bu evlerinizde kıldığınız namazdan efdaldır.”

Ve salâtükünne fî hucûrikünne efdalu min salâtikünne fî dûrikünne.

Evin mâlum ya avlusu oluyor, içinde sofa-sı oluyor, ufak odaları oluyor, bölmeler oluyor yani. Şimdi evin başkaları tarafından görülme ihtimali olan açıklıkları vardır. O açıklık, mesela balkonda. Evinde balkonunda namazını kılabilir ama başkaları tarafından görülme ihtimali var.

“Binâenaleyh onun [evin odasında kıldığı] o namazı da efdaldır.” *Fî dûrikünne.* “Bahçe-deki kıldığı yahut evin daha bir açık yerinde kıldığı namazdan.”

Evin ne kadar kapalı bir yerinde namazını kılıyorsa namazı o kadar makbul. Evin en kapalı yeri neresiyse orada kıldığı namaz daha makbul.

Ve salâtükünne fî dûrikünne efdalu min salâtikünne fî mescidi'l-cemâati. “Halbuki evin bahçesinde veya evin salonunda kıldığı namaz onun cemaatle kıldığı namazdan efdaldır.”

Şimdi sen efdaliyeti bırakırsın yine ben camide senin arkanda kılmak istiyorum diyerekten cemaate sokulmak isteyen birçok ha-

nımlar var mesela. Bunlar bunu bilirler de yine yapamazlar yani.

Binâenaleyh bu hadisin şeyisine sebep, *sallallahu aleyhi ve sellem*'e geldiler dediler;

“Yâ Resûlallah! Biz de senin arkanda namaz kılmak isteriz.”

Ki vakitlere geliyorlardı, cemaate iltihak ediyorlardı. Ön safta erkekler, arka safta çocuklar, onun arkasında kadınlar sıra oluyordu. Fakat bu ilk zamanın Müslümanlığında buna müsaade edilmiş idi ama bilâhere Cenâb-ı Peygamber bunları usul usul, dedi;

“Sizin evinizde kılacağınız namaz burada benim arkamda kılacağınız, cemaatle kılacağınız namazdan efdaldir. Binâenaleyh artık namazları evlerinizde kılınız. Şimdi öğrendiniz ya namaz kılmasını. Binâenaleyh namazları evlerinizde kılınız.” diyerekten onları bu suretle namazlarını evlerinde kılmaya teşvik buyurdular.

İmam Azam'ın yukarıdaki bir rekâta hamli;

«صَلَاةُ الْمَسَائِفَةِ رَكْعَةٌ، عَلَى أَيِّ وَجْهِ كَانَ الرَّجُلُ
يُجْزِي عَنْهُ. فَإِذَا فَعَلَ ذَلِكَ لَمْ يُعِدْ. الْبَزَّارُ، عَنِ ابْنِ
عُمَرَ.»

*Salâtü'l-mesâyefeti rak'atün alâ eyyi
vechin kâne'r-racülü yüczâ anhu. Fe-izâ feale
zâlike lem yüi'd.*

Düşman karşısında kılınan namazlara *salâtü'l-havf* diyorlar. Bu *salâtü'l-havf* olan *rek'atün*. "Bir rekât namaz." *Alâ eyyi vechin*. Kible böyle. Fakat biz böyle dövüşüyoruz. Gerek atımızda gerek arabamızda neredeyse şimdi oradan inip de biz arkadaki cemaat oluyoruz demeye zaman yok. Olduğumuz yerde atımızın üzerinde yahut arabamızın üzerinde Allahu Ekber der o bir rekât namazımızı orada [kılıyoruz.]

Alâ eyyi vechin kâne. "Ne tarafa gidiyorsa."

Şoför dur, biz şuraya [doğru] kılacağız.

Koşmak lazım şimdi, ilerlemek lazım. Onun için o bir rekât namazı kılmak için bile durdurmaya cevaz vermiyor da, *alâ eyyi vechin kâne*. Nereye giderse gitsin araban, atın.

Sen de onun üzerinde o bir rekâtı da kılacaksın ki bu senin için kâfidir demiş.

İmam Azam bu hadisten amel ederekten, o rekât-ı vâhidenin üç imama muhalefet edip, bu rekât-ı vâhidenin düşman için, düşman üzerinde olacak vakte mahsustur diye onları teskin etmiş. Allah cümlemizi affetsin. Düşman karşısında, düşmana giderken bile ibadetin terkine katiyen müsâde edilmiyor. Binâenaleyh Allah bize bu kadar nimet vermiş de bu nimetlerin içerisinde biz vaktinde namazlarımızı kılamazsak, cemaatlerimize gidemezsek halimiz nice olur bizim artık. Allah affetsin kusurlarımızı. Şimdi kardeşliklerimiz buraya zarf bırakmışlar ki. Dilsizler yardım istiyorlar bizden. Dilsizlere yardım etmek için, Dilsizler Cemiyetinin mektubu. Türkiye Sağır ve Dilsizler Cemiyeti. Tabi bu gibi kimselere, âciz kimselere yardım etmekte hepimizin vazifesidir. Allah cümlelerimizden razı olsun.

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

